

Vályi Péter halála: a közel ötvenéves horror

2019 szeptember 18. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

Az alábbi fejezet sosem szerepelt a Föxi Maxi (Marxizmus-Leninizmus Esti Egyeteme) Munkásmozgalom

története cím? tantárgy anyagában.

Az alábbi fejezet sosem szerepelt a Foxi Maxi (Marxizmus-Leninizmus Esti Egyeteme) Munkásmozgalom története cím? tantárgy anyagában. Hozzáteszem: feln?tté érett már az a korosztály is, amelyik ezt a tárgyat valaha tanulta – vagy tanították neki. De nézzük magát, a közel ötvenéves horrort.

Egykor ezen a napon szörny? tragédia történt Miskolcon (Diósgy?rben) a Lenin Kohászati M?vekben: Vályi Péter akkori miniszterelnök-helyettes üzemi balesetet szenvedett, mid?n gyárlátogatása során beleesett a forró, folyékony acélba. (A vas 1538 °C-on, az acél – széntartalmától függ?en – ennél kisebb h?mérsékleten olvad.) Segítségnyújtásra nem volt lehet?ség – a magas rangú politikust nem lehetett megmenteni, s ha nem is a helyszínen, de rövid id?n belül meghalt.

A minisztertanács elnökhelyettese 1973 szeptemberében eredetileg négynapos vadászatra érkezett a környékre, közelebb?l azért, hogy kil?jön egy kapitális szarvasbikát. Az ilyesmi akkor is, korábban is, azóta is – mindig úri id?töltés volt (akkor éppen elvtársi passzió...), a borsodi vendéglátó, Énekes Sándor vezérigazgató igyekezett összekötni a kellemest a hasznossal, s úgy gondolta, hogy vendégét a vadászaton kívül meghívja egy kis eszemiszomra, s egyben gyárlátogatásra.

A háttérben az is ott játszott, hogy Énekesnek munkahelyi problémái voltak, ezek megoldásához némi protekcióra volt szüksége, s úgy vélte, hogy a kohó megtekintése során elejtett szavai sokat lendíthetnének az ügyön. Egy kés?bbi újságcikk (történetesen a Szabad Föld) a továbbiakban nagyjából ekképp foglalja össze az esetet: a martinkemence meglátogatásával kezd?dött a baj. Ide, az üzem legveszélyesebb szakaszára általában csak úgy eresztették be a látogatókat, ha el?bb leállították a termelést. Ezúttal kivételesen ett?l az el?vigázatosságtól eltekintettek, s az önt?gödör felé vezet? pallón tovább terelték a vendéget. Mivel az egyik kemence szikrázni kezdett, a gyáregység vezet?je megállt jelzett.

Az önt?gödör szélén, az annak háttal álló miniszterelnök-helyettes viszont „ebben a pillanatban egyensúlyát veszítve zuhanni kezdett a gödör felé”. A vezérigazgató megpróbálta volna visszarántani, de ? is a mélybe esett. Vályi szerencsétlenségére beszorult az önt?formák közé, s mire kihúzhatták, m?szálas öltönye ráégett a testére. (Meg egyébként is...)

A kokillák h?mérséklete ugyanis 700 fok volt. (A kokilla: a kohászatban használatos, fémb?l készült eszköz, önt?forma, amely a folyékony fém leöntésére és kristályosítására szolgál.)

Vályi Pétert 6-8 perc elteltével sikerült csak kihúzni, kórházba vitték, és ott hosszas szenvedés után elhunyt. A vezérigazgató is összeégett.

Az ügyet persze kivizsgálták:

A tragikus esemény bekövetkezésében a szándékosság kizárt, azonban nagyfokú gondatlanság, súlyos felel?tlenség állapítható meg. Ezért az üzem biztonsági helyzetét alaposan ismer? és a látogatást szervez? Énekes elvtársat terheli a felel?sség.

– áll az akkor titkos jelentésben.

Vályi Péter tehát meghalt, s halálával sorra kezd?dtek a találgatások: tényleg véletlen üzemi baleset történt-e azon a szeptemberi napon – vagy a balesetbe “besegített” valaki?

Mondjuk a szovjet titkosszolgálat... Vagy a magyar... Vagy más... Vályinak ugyanis több “b?ne” volt.

Els?sorban is az, hogy volt diplomája – 1942-ben szerezte, ráadásul a József Nádor M?szaki és Gazdaságtudományi Egyetem vegyész-mérnök-ként. De nemcsak az volt a baj, hogy tanult ember volt, hanem az is, hogy (noha 1945 óta volt kommunista) másképp látta a világot, a gazdaságot, márpedig az elvtársak a hetvenes évek elején épp azon fáradoztak, hogy helyrehozzák az 1968-as új gazdasági mechanizmus eredményeit – amit persze ?k hibának láttak.

Huszár Tibor Széchenyi-díjas szociológus, az Akadémia rendes tagja így fogalmaz:

Vályi deviáns funkcionárius volt. El?állt például egy bizarr javaslattal: ne Moszkvában legyen a KGST

központja, hanem Varsóban. Az oroszok vélhetően nem szerették, de Kádár bízott benne. Népszerű volt a maga módján. Egyike a ritka kádereknek, akik már akkor kitűnően használták a médiát, és még a középosztály számára is elfogadhatóak voltak. Politikai stílusában testet öltött mindaz, amit a reformról gondoltak az emberek: Vályi Amerikába megy, ott tárgyal, aztán hazajön, megírja a jelentését, amely szerint bővíteni kell a magyar-amerikai kapcsolatokat. A kép Moszkvában negatív benyomást kelthetett. Azt mondhatták: Vályi elvtársból kicsit elégünk van.

Tulajdonképpen tőle (tudniillik Huszártól) tudjuk, hogy Vályiban a balesetekor volt egy fél üveg konyak.

És ezt is? mondja:

Ez nyilván nem csak magyar ügy volt. A reflektort nem gyújtották föl... Bizonyos szálakat el akartak vágni. Mindez a sikertelen csehszlovákiai akció után történik, mert a megszállás hatalmas kudarc volt. A reformereket el kellett tüntetni, meg kellett félemlíteni.

Ez érthető magyarázat lenne a látványosan elkövetett merényletre: így mindenki okulhatott belőle. Az igazság persze sosem fog kiderülni. Nyilvánvaló, hogy ha van is dokumentum, akkor azt sok-sok évre titkosították. Érdekes módon a politikusok régen sem szerettek nyílt kártyákkal játszani. Ma sem. És a jövőben sem fogják megszeretni...

Mészáros Sándor; Hunhír.info

www.hungaryfirst.hu

Tisztelt olvasók!

Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következő címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lajk" számít, segíti a magazin működését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló

